

Sygn. akt I ACz 348/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 maja 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie I Wydział Cywilny w składzie następującym

Przewodniczący: **SSA Anna Gawelko**

po rozpoznaniu w dniu 22 maja 2015 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **H. W.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Okręgowego w Rzeszowie

z dnia 7 kwietnia 2015 r., sygn. akt I C 228/15

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Rzeszowie zwolnił powódkę od obowiązku uiszczenia opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł, zaś w pozostałym zakresie wniosek oddalił.

W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że powódka dochodzi od pozwanego kwoty 150.000 zł z tytułu zadośćuczynienia za śmierć syna. Nadto przedstawił analizę jej sytuacji rodzinno-majątkowej, z której wynika m.in., że otrzymuje emeryturę w kwocie 1.930,24 zł, zaś jej mąż w wysokości 2.492,64 zł.

W tych okolicznościach Sąd Okręgowy uznał, że uiszczenie przez powódkę kwoty 2.000 zł tytułem częściowej opłaty od pozwu nie przekracza jej możliwości finansowych. Poza tym posiadany przez nią i jej męża majątek nie pozwala na uznanie jej za osobę ubogą. Sąd dodał, że zdarzenie, z którego wywodzi roszczenie miało miejsce 16 lat temu, a zatem powódka miała wystarczająco czasu aby zgromadzić środki przynajmniej na część kosztów sądowych.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd powołał przepisy art. 102 ust. 1 i art. 101 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Powódka złożyła zażalenie na powyższe postanowienie domagając się jego zmiany i zwolnienia jej w całości z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, ewentualnie uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie.

W zażaleniu skarżąca zarzuciła:

- obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść zaskarżonego postanowienia, a w szczególności art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i dokonanie jego oceny z pominięciem okoliczności, które wskazywałyby na konieczność zastosowania przepisu art. 102 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych,
- naruszenie prawa materialnego, tj. art. 102 /w ustawy poprzez błąd w ustaleniach faktycznych polegających na przyjęciu, że wnioskodawczyni jest w stanie ponieść koszty sądowe bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

W uzasadnieniu zażalenia wnioskodawczyni odniosła się do swojej sytuacji majątkowej wskazując, że wraz z mężem utrzymują się z emerytur. Wyszczególniła nadto ponoszone w ramach gospodarstwa domowego wydatki.

W konkluzji stwierdziła, że nie jest w stanie ponieść nawet części opłaty od pozwu bez uszczerbku w koniecznym utrzymaniu siebie i małżonka, a odmowa zwolnienia skutkuje ograniczeniem jej prawa do sądu. Ponadto w jej ocenie sąd powinien opierać się na rzeczywistych kosztach utrzymania rodziny, a nie się na obliczeniach hipotetycznych, który to pogląd tożsamy jest z zacytowanymi przez nią orzeczeniami (wyrok ETPC w sprawie C. przeciwko Polsce, skarga nr (...), K. przeciwko Polsce skarga nr (...), wyrok w sprawie J., skarga nr (...)).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje :

Zażalenie powódki nie zasługuje na uwzględnienie.

Podejmując decyzję o dochodzeniu przed sądem wysokich roszczeń powódka powinna liczyć się z odpowiednio wysokimi kosztami z tym związanymi, albowiem odpłatność wymiaru sprawiedliwości jest w Polsce zasadą, a wysokość opłat sądowych jest w tym wypadku uzależniona od wartości przedmiotu sporu wskazanej w pozwie. W odniesieniu do osób dochodzących roszczeń od ubezpieczycieli tytułem zadośćuczynienia za krzywdę po śmierci osoby najbliższej stosuje się ogólne zasady ponoszenia przez nich kosztów procesu, albowiem ustawa o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie przewiduje dla tej kategorii podmiotów – ustawowego zwolnienia.

Nie ulega wątpliwości, że w odniesieniu do powódki zachodziły uzasadnione podstawy do przyznania jej częściowego zwolnienia od kosztów sądowych w postaci zwolnienia od opłaty sądowej od pozwu ponad kwotę 2.000 zł. Niemniej jednak nie można podzielić stanowiska skarżącej, co do konieczności zwolnienia jej z kosztów sądowych w całości.

Z akt sprawy wynika, że powódka domaga się od pozwanego zasądzenia na swoją rzecz kwoty 150.000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę powstałą wskutek śmierci syna w dniu 18 kwietnia 1998r. Swoje roszczenie powódka zgłosiła pozwanemu w dniu 28 listopada 2014 r., otrzymując decyzję odmowną w dniu 7 stycznia 2015r.

Należy zgodzić się z Sądem I instancji, że skoro powódka zdecydowała się wnieść pozew o zapłatę na swoją rzecz wysokiej kwoty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę spowodowaną śmiercią syna po upływie prawie 17 lat od tego zdarzenia, to powinna liczyć się z obowiązkiem poniesienia choćby w części kosztów sądowych i poczynić w tym celu oszczędności z bieżących dochodów w dłuższym okresie czasu. Niewątpliwie takie możliwości powódka posiada, zważywszy na wysokość uzyskiwanych przez nią wspólnie z mężem dochodów.

Ponadto powołane przez nią orzeczenia ETPC, wydane zostały na kanwie określonego stanu faktycznego i przez to nie mogą w sposób bezpośredni wpłynąć na rozstrzygnięcie w przedmiotowej sprawie poprzez dokonanie odmiennej oceny sytuacji majątkowej powódki niż dokonał tego Sąd I instancji.

Dokonana zatem przez Sąd Okręgowy ocena jej sytuacji majątkowej nie budzi zastrzeżeń i nie wymaga zmiany, zważywszy że chodzi jedynie o tymczasowe wyłożenie tych środków, w razie bowiem uwzględnienia powództwa, Sąd orzeknie o nich w wyroku stosownie do wyniku sprawy.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny oddalił zażalenie powódki jako bezzasadne na podstawie art. 385 k.p.c. zw. z art. 397 § 2 k.p.c.